

Τα "ΔΗΜΗΤΡΙΑ" είναι μια ιστορία παλιότερη απ' όσο γνωρίζουμε ή φανταζόμαστε

Ο Άγιος Δημήτριος. Στη μνήμη του πραγματοποιούνται στη Θεσσαλονίκη από τη βυζαντινή περίοδο οι θρησκευτικές και λαϊκές γιορτές των "Δημητρίων" που είχαν μεγάλη προβολή και έξω από το χώρο της Μακεδονίας. Στην εικόνα, ψηφιδωτό του Αγίου Δημητρίου από τον ομώνυμο ναό της Θεσσαλονίκης.

Η άλλοτε λαμπρή βυζαντινή πανήγυρη της περιόδου του "Χρυσού αιώνα" της Θεσσαλονίκης (14ος αι. μ.Χ.), επέστρεψε - ευτυχώς για να μείνει - τον Οκτώβριο του 1966. Αρχικά ονομάστηκε "Νέο Φεστιβάλ". Μαζί του η πόλη γνώρισε μια περίοδο γεμάτη συναρπαστικές καλλιτεχνικές στιγμές. Κορυφαίες προσωπικότητες των τεχνών έδωσαν το παρών όλα αυτά τα χρόνια, τοποθετώντας τα Δημήτρια στην υψηλή θέση την οποία όφειλαν από τη φύση τους να κατέχουν. Από το 1995 άλλωστε, ο θεσμός συμπεριλαμβάνεται ανάμεσα στα σημαντικά καλλιτεχνικά γεγονότα ανά την Ευρώπη, όταν εντάσσεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση Διεθνών Φεστιβάλ, κερδίζοντας έτσι, επιπλέον ακτινοβολία και καταξίωση.

Τα Δημήτρια είναι πολιτιστικός θεσμός της Θεσσαλονίκης, προερχόμενος από την αρχαιότητα εμποροπανήγυρη με το ίδιο όνομα. Πρόκειται και για το δεύτερο μεγαλύτερο Φεστιβάλ της χώρας, μετά το Ελληνικό Φεστιβάλ (Φεστιβάλ Αθηνών και Φεστιβάλ Επιδαύρου). Η διάρκεια τους είναι 4 μήνες και συγκεκριμένα από το Σεπτέμβριο ως το Δεκέμβριο. Φιλοξενούνται σε όλους σχεδόν τους χώρους πολιτισμού της συμπρωτεύουσας.

Ο θεσμός ξεκίνησε με πρωτοβουλία του Δήμου Θεσσαλονίκης, το 1965 και συνεχίζεται ανελλιπώς ως σήμερα. Περιλαμβάνει μουσικές και θεατρικές εκδηλώσεις, εκθέσεις (ζωγραφικές, γλυπτικές, κατασκευών κλπ.), όπως επίσης και την οργάνωση συνεδρίων. Χαρακτηριστικός για την αποδοχή που έχει ο θεσμός είναι ο αριθμός των εκδηλώσεων, οι οποίες ξεπερνούν τις 100 ετησίως. Οι εκδηλώσεις γίνονται με τη συνεργασία των σημαντικότερων πο-

λιτισμικών και εικαστικών φορέων της πόλης. Κάθε φθινόπωρο δίνουν τον τόνο τους κορυφαίοι συνθέτες και μαέστροι, χαρismaticοί γλύπτες και ζωγράφοι και δίνουν παραστάσεις καλλιτεχνών διεθνούς φήμης.

Ιστορία
Ο θεσμός έχει την προέλευσή

ΔΗΜΗΤΡΙΑ 2009

Η άλλοτε λαμπρή βυζαντινή πανήγυρη της περιόδου του "Χρυσού αιώνα" της Θεσσαλονίκης (14ος αι. μ.Χ.), επέστρεψε - ευτυχώς για να μείνει - τον Οκτώβριο του 1966. Αρχικά ονομάστηκε "Νέο Φεστιβάλ". Όταν ξεκίνησε να διοργανώνεται, το 1966, το Φεστιβάλ των ΔΗΜΗΤΡΙΩΝ περιελάμβανε μόλις 11 γεγονότα. Σήμερα, 43 χρόνια μετά, προβλέπει ένα πρόγραμμα με 90 εκδηλώσεις που επιδιώκει να ταξιδέψει το κοινό της συμπρωτεύουσας - και όχι μόνο - σε αξιοπρόσεκτους πολιτιστικούς προορισμούς και να τονίσει το μητροπολιτικό χαρακτήρα της πόλης. Από αρχές Σεπτεμβρίου μέχρι και τέλος Νοεμβρίου, η γιορτή του πολιτισμού στη Θεσσαλονίκη έχει ένα όνομα: 44a ΔΗΜΗΤΡΙΑ.

Αριστερά: Παράσταση από το Κρατικό Θέατρο Β. Ελλάδος στα πλαίσια των Δημητρίων του Δήμου Θεσσαλονίκης. Πάνω: Από παράσταση ξένων μαθητών στο Κρατικό Θέατρο Β. Ελλάδας κατά την περίοδο των "Δημητρίων" του 1981

τον στην παράδοση να ανταλλάσσονται τα προϊόντα της ενδοχώρας με τα θαλασσινά προϊόντα, που ονομαζόταν Δημήτρια κατά την εποχή του Βυζαντίου. Στη συνέχεια τα ήθη και τα έθιμα δέχτηκαν επιδράσεις και μεταφέρθηκαν στη Θεσσαλονίκη. Ειδικότερα, η πανήγυρη με την ονομασία αυτή ήρμασε το 14ο αιώνα, το επονομαζόμενο και "χρυσό αιώνα" της σημερινής συμπρωτεύουσας της Ελλάδας.

Τα Δημήτρια της Βυζαντινής Θεσσαλονίκης

Από παλιά, ίσως και προ της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, η Θεσσαλονίκη είχε την "προστάτιδα" θεοτήτά της, που μαζί με τους κατοίκους της υπερασπιζόταν την πόλη απ' τις επιδρομές των βαρβάρων. Η φαινομενική θεοτήτα των Καβείρων, που έφερε στη Μακεδονία απ' τη Σαμοθράκη ο Φίλιππος Β', ήταν αυτή που στους χρόνους της ειδωλολατρίας είχε πάρει τη θέση του "υπερασπιστή" της πόλης. Ο μεγάλος θεός Κάβειρος, προστάτης των εργαζόμενων στη ναυτιλία και στα μεταλλεία, ήταν κυρίως θεότητα λαϊκή. Οι Θεσσαλονικείς ήθελαν, έτσι, ένα θεό που να μπαίνει μαζί με αυτούς στους αγώνες για την απόκτηση των εχθρών της πόλης, έφιππος και με λευκή χλαμύδα, άφοβος και άτρωτος απ' τα βέλη των επιδρομέων.

Προς τιμή αυτών των θεών είχαν κτιστεί πολλοί ναοί στην πόλη όπου λατρεύονταν με λαμπρές και μυστηριώδεις τελετές και μυσταγωγίες. Ενδείξεις πείθουν πως δύο παρόμοιοι ναοί υπήρχαν στο χώρο μεταξύ της "Κασσανδρεώτικης" πύλης και της "ψευδοχρυσής" πύ-

προσαρμοσμένες στο Χριστιανισμό, προς τιμή του Αγίου Δημητρίου. Οι γιορτές αυτές προς τιμή του Αγίου γίνονταν στη γιορτή του (26 Οκτωβρίου) κάθε χρόνο (σ' αντίθεση με τα "Καβείρια - Πύθια) που γίνονταν κάθε 4 χρόνια) και αποτελούνταν από εκκλησιαστικές τελετές με θρησκευτικό περιεχόμενο και από λαϊκές με πνευματικό - αθλητικό αλλά και εμπορικό περιεχόμενο και χαρακτήρα.

Οι θρησκευτικές τελετές προς τιμή του Αγίου Δημητρίου άρχιζαν το απόγευμα της παραμονής της γιορτής του και κρατούσαν τρεις μέρες. Αρχικά μια μεγάλη λιτανεία ξεκινούσε απ' το χώρο της "καταφυγής" όπως ονομαζόταν - που πιθανόν ήταν κάποιος ναός υπόγειος προς τιμή της Θεοτόκου στο δυτικό άκρο της ρωμαϊκής αγοράς. Στη συνέχεια η λιτανεία αυτή στην οποία συμμετείχε όλος ο κλήρος και οι αρχές της Θεσσαλονίκης έγιναν Χριστιανοί, αντικαταστάθηκε ο Δίας απ' το Χριστό και πολύ σύντομα ο Κάβειρος απ' το Άγιο Δημήτριο που κατέλαβε τη θέση του προστάτη και υπερασπιστή της πόλης. Συνέπειά αυτών ήταν ώστε οι γιορτές της πόλης προς τιμή των Καβείρων να αλλάξουν περιεχόμενο και να γίνονται πια διαφοροποιημένες και

δασκεί στους πιστούς στο χώρο της Αρχαία Αγοράς για να οδηγηθεί στη συνέχεια μπροστά στο Μαξιμιανό Γαλέριο. Η λιτανεία αυτή τελικά κατέληγε στο ναό του Αγίου, όπου ακολουθούσε "αγρυπνία" έως το πρωί.

Παράλληλα με τις εκκλησιαστικές γιορτές την ίδια περίοδο γίνονταν στην Θεσσαλονίκη και διάφορες λαϊκές εκδηλώσεις με κυρίαρχο ένα μεγάλο πανηγύρι που πάντα ο ελληνικός λαός το συνδυάζει με μεγάλες θρησκευτικές γιορτές. Μια αρχικά κατατοπιστική περιγραφή αυτού του πανηγυριού διασώθηκε στις μέρες μας από ένα "διάλογο" του πρώτου μισού του 12ου αιώνα που βρισκόταν στη βιβλιοθήκη του Βατικανού με τίτλο "Τιμαρίων ή των καθ' αυτόν παθημάτων", αγνώστου συγγραφέα. Ο "διάλογος" αυτός, γραμμένος με αρκετή επιμέλεια και συγγραφική ικανότητα αναφέρεται σε δύο πρόσωπα: στον σοφιστή Τιμαρίωνα και στον άρχοντα Κυδώνια. Ο πρώτος διηγείται στο δεύτερο το ταξίδι του απ' την Κωνσταντινούπολη στη Θεσσαλονίκη με σκοπό να προσκυνήσει στον τάφο του Αγίου Δημητρίου και να λάβει μέρος στις περιφημες γιορτές της πόλης που ο ίδιος ονομάζει "Δημήτρια".

Το μέλλον διαφαινεται λαμπρό

Κάντε το μέλλον σας πιο λαμπρό με μια υπέροχη εγγυημένη απόδοση από τις Προθεσμιακές Καταθέσεις της Τράπεζας Κύπρου Αυστραλίας.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να αποτανθείτε σ' ένα από τα καταστήματά μας ή επικοινωνήστε στο τηλέφωνο 1300 660 550.

Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας www.bankofcyprus.com.au

5.60% ετησίως
περίοδο 12 μηνών

Bank of Cyprus AUSTRALIA

ME THN ΕΓΓΥΗΤΗ ΤΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ

13147

* Deposits up to \$1 million are guaranteed under the Australian Government's Financial Claims Scheme. For deposits over \$1 million please speak to one of our relationship managers on 1300 660 550. Offer can be withdrawn at any time. Minimum amount of AUD 1000 is required to open a term deposit. Interest paid on maturity. Rates effective from 21/10/2008. Before taking up any of the Bank's products or services, you should consider if it is appropriate to you. The Bank of Cyprus Australia recommends that you read the respective Product Disclosure Statement and other Disclosure Documents before deciding to acquire or use any of the Bank's products or services. These documents can be obtained at any of our branches or via the Bank's website. Bank of Cyprus Australia Limited. AFSL No 214911 - ABN 51 002 107 907